

РОЗДІЛ 5

5.3. Принцип максимуму Понтрягіна для задачі оптимального керування з невідомими початковими і кінцевими моментами часу.

Розглянемо задачу оптимального керування: початковий і кінцевий моменти часу, взагалі кажучи, невідомі і підлягають визначенню

$$J(t_0, T, x_0, u(\cdot)) = \int_{t_0}^T f^0(x(t), u(t), t) dt + F(x(T), T), \quad (5.36)$$

$$\dot{x}(t) = f(x(t), u(t), t), t_0 \leq t \leq T, \quad (5.37)$$

$$x(t_0) \in S_0, x(T) \in S_1(T), \quad (5.38)$$

$$u(t) \in V, t_0 \leq t \leq T, \quad (5.39)$$

де керування $u(\cdot)$ - кусково-неперервне на $[t_0, T]$, $u(t) = u(t+0)$ при $t_0 \leq T$, $u(T) = u(T-0)$.

Задача (5.36)-(5.39) - частинний випадок загальної задачі оптимального керування (розділ 1).

Вважаємо: правий кінець або вільний:

$$S_1(T) \equiv E^n, t \in R,$$

або $S_1(T)$ має вигляд:

$$S_1 = \{x \in E^n : g_j(x, T) \leq 0, j = \overline{1, m_1}, g_j(x, T) = 0, j = \overline{m_1 + 1, s_1}\}, T \in R. \quad (5.40)$$

Лівий кінець: або $S_0(t_0) \equiv E^n, t_0 \in R$, або

$$S_0(t_0) = \{x \in E^n, h_j(x, t_0) \leq 0, j = \overline{1, m_0}, h_j(x, t_0) = 0, j = \overline{m_0 + 1, s_0}\}, \quad (5.41)$$

Випадки $m_1 = 0$ або $s_1 = 0$, $m_0 = 0$, або $s_0 = m_0$ в (5.40), (5.41) - не виключаються.

Нехай $f^j(x, u, t)$, $j = \overline{0, n}$ та їх частинні похідні $f_x^j(x, u, t)$ неперервні за сукупністю $(x, u, t) \in E^n \times V \times R$, а функції $F(x, t)$, $g_j(x, t)$, $j = \overline{1, s_1}$, $h_j(x, t)$, $j = \overline{1, s_0}$ та їх частинні похідні $F_x, F_t, g_{j_x}, g_{j_t}, h_{j_x}, h_{j_t}$ - неперервні за сукупністю $(x, t) \in E^n \times R$.

Теорема 5.3 (Принцип максимуму - необхідна умова оптимальності. Кінці траєкторії - або вільні, або рухомі, або закріплені. Початковий і кінцевий моменти часу невідомі і підлягають визначенню).

Нехай набір $(t_0, T, u(\cdot), x(\cdot))$ є розв'язком задачі (5.36)-(5.39). Тоді необхідно існують неперервна вектор-функція $y(t), t_0 \leq t \leq T$ і параметр y_0 , такі що:

$$1) y_0 \leq 0, |y_0| + \|y(t)\| \neq 0, \quad t_0 \leq t \leq T, \quad (5.8)$$

2) $y(\cdot)$ - розв'язок спряженої системи (5.6), що відповідає розв'язку, який розглядається - $(u(t), x(t))$ на проміжку $t_0 \leq t \leq T$;

3) при кожному $t \in [t_0, T]$ функція $H(x(t), u, t, y(t), y_0)$ від змінної u досягає своєї верхньої грані на множині V при $u = u(t)$:

$$\sup_{u \in V} H(x(t), u, t, y(t), y_0) = H(x(t), u(t), t, y(t), y_0), \quad (5.9)$$

4) на лівому і правому кінцях траєкторії $x(\cdot)$ виконуються умови трансверсальності.

Без доведення.

Розглянемо умови трансверсальності.

1) Правий кінець вільний.

$$y(T) - y_0 F_x(x(T), T) = 0, \quad (5.24)$$

$$H(x(T), u(T), T, y(T), y_0) - y_0 F_t(x(T), T) = 0, \quad (5.42)$$

2) Правий кінець рухомий.

Множина $S_l(T)$ має вигляд (5.40), причому виконується, що $(g_{j_x}(x(T), T), g_{j_t}(x(T), T)) \neq 0, \quad j = \overline{1, s_l}$,

Тоді існують числа a_1, \dots, a_{s_l}

$$y(T) - y_0 F_x(x(T), T) = \sum_{j=1}^{s_l} a_j g_{j_x}(x(T), T), \quad (5.27)$$

$$\begin{aligned} a_j g_j(x(T), T) = 0, \quad a_j \geq 0, \quad j = \overline{1, m_l}, \\ g_j(x(T), T) = 0, \quad j = \overline{m_l + 1, s_l} \end{aligned}, \quad (5.28)$$

$$\begin{aligned}
& H(x(T), u(T), T, y(T), y_0) - y_0 F_t(x(T), T) = \\
& = - \sum_{j=1}^{s_t} a_j g_{j_t}(x(T), T)
\end{aligned} \tag{5.43}$$

3) Правий кінець закріплений.

$$\begin{aligned}
& x(T) = x_t, \\
& H(x_t, u(T), T, y(T), y_0) - y_0 F_t(x_t, T) = 0,
\end{aligned} \tag{5.44}$$

Лівий кінець:

1) Лівий кінець вільний.

$$y(t_0) = 0, \tag{5.30}$$

$$H(x(t_0), u(t_0), t_0, y(t_0), y_0) = 0, \tag{5.45}$$

2) Лівий кінець рухомий:

У випадку, коли множина $S_0(t_0)$ - має вигляд (5.41), причому $(h_{j_x}(x(t_0), t_0), h_{j_t}(x(t_0), t_0)) \neq 0$ то існують числа b_1, \dots, b_{s_0} :

$$y(t_0) = \sum_{j=1}^{s_0} b_j h_{j_x}(x(t_0), t_0), \tag{5.33}$$

$$\begin{aligned}
& b_j h_j(x(t_0), t_0) = 0, \quad b_j \geq 0, \quad j = \overline{1, m_0}, \\
& h_j(x(t_0), t_0) = 0, \quad j = \overline{m_0 + 1, s_0}
\end{aligned}, \tag{5.34}$$

$$H(x(t_0), u(t_0), t_0, y(t_0), y_0) = \sum_{j=1}^{s_0} b_j h_{j_t}(x(t_0), t_0). \tag{5.46}$$

3) Лівий кінець закріплений.

$$x(t_0) = x_0, \tag{5.35}$$

$$H(x_0, u(t_0), t_0, y(t_0), y_0) = 0, \tag{5.47}$$

Невідомі моменти часу t_0, T знаходяться із додаткових умов вигляду (5.42)-(5.47).